

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta inițiativă legislativă propune instituirea a unor garanții suplimentare de transparență și integritate în concursurile pentru ocuparea posturilor vacante ale personalului medical. În acest sens, propunem participarea observatorilor independenți acreditați din partea societății civile pentru a supraveghea desfășurarea concursurilor din spitalele publice cu scopul de a se asigura că procedurile se derulează corect, fără privilegii sau favoritisme.

Necesitatea reglementării survine ca urmare a vulnerabilităților intens prezentate în spațiul public care descriu suspiciuni de favorizare și tratament inegal în procedurile de concurs în spitalele naționale. În domeniul sanitar, calitatea resursei umane are consecințe directe asupra sănătății publice și a încrederii pe care pacienții o au asupra tratamentelor medicale efectuate. Orice deficit de transparență, chiar și în aparență, duce la demotivarea candidaților, la degradarea climatului profesional de muncă, la scăderea calității serviciilor publice și, în fond, la evitarea de către pacienți a sistemului public de sănătate.

Pentru a adresa aceste riscuri sistemice, propunem crearea unui cadru procedural pentru a asigura că în unitățile sanitare concursurile se desfășoară în mod obiectiv, prin supraveghere externă, din partea observatorilor independenți. În cadrul concursurilor personalului medical, aceștia vor supraveghea respectarea regulilor de organizare și desfășurare, vor consemna operațiunile desfășurate, asigurând tratamentul uniform al candidaților, în etapa de evaluare și de soluționare a contestațiilor.

Observatorii independenți acreditați din partea societății civile vor fi persoane desemnate din afara unității sanitare organizatoare a concursului, selectate exclusiv dintre organizațiile neguvernamentale legal constituite, care au ca obiect de activitate protecția sănătății publice, drepturile pacientului, sau alte activități similare în ceea ce privește sistemul sanitar. Organizațiile neguvernamentale vor fi acreditate în prealabil de Ministerul Sănătății în baza unei proceduri publice și transparente. Observatorii nu vor putea interveni în evaluarea profesională a candidaților, în stabilirea subiectelor ori a baremelor, rolul lor fiind limitat la supravegherea respectării regulilor procedurale, consemnarea eventualelor neregularități în documentele concursului, putând formula un raport de observare.

Procedura pe care o propunem nu este străină dreptului pozitiv românesc. În acest sens, există mecanisme de observare externă a unor operațiuni competitive care prezintă un interes public ridicat. Un prim exemplu îl reprezintă posibilitatea de a participa cu titlu de observator a reprezentanților federațiilor sindicale reprezentative la nivel de sector la etapele de organizare și desfășurare a concursurilor organizate de inspectorate sau de unitățile de învățământ, în conformitate cu Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023. Un alt exemplu, îl reprezintă procedurile electorale, în care pot participa observatori electorali acreditați pentru a asista la operațiunile birourilor electorale în vederea supravegherii asupra corectitudinii aplicării legislației în domeniu. Totodată, conform Ordinului MS nr. 166/2023, se prevede participarea reprezentantului organizației sindicale reprezentative la nivel de unitate în cadrul comisiilor constituite pentru concurs, cu rol de observator; totuși, acesta face parte chiar din unitatea medicală care organizează concursului,

neavând capacitatea de a înlătura complet orice suspiciune de favorizare a anumitor candidați, motiv pentru care este necesară participarea și a unui terț observator.

Având în vedere toate acestea, propunerea sprijină un sector important în societate deoarece personalul medical ales pe criterii complet meritocratice va determina creșterea calității serviciilor de sănătate publică. Observatorul independent are capacitatea reală de a crește transparența și integritatea concursurilor în spitalele publice, acționând ca un „watchdog” împotriva corupției, abuzurilor și tratamentelor inegale.

Tabel comparativ:

FORMA ÎN VIGOARE	FORMA PROPUȘĂ
Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății - art. 180 alin. (3)	Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății - art. 180 alin. (3)
(3) Concursul pentru ocuparea posturilor vacante se organizează la nivelul spitalului, iar repartizarea personalului pe locuri de muncă este de competența managerului.	(3) Concursul pentru ocuparea posturilor vacante se organizează la nivelul spitalului, iar repartizarea personalului pe locuri de muncă este de competența managerului. La concursul pentru ocuparea posturilor vacante participă observatori independenți acreditați din partea societății civile în conformitate cu metodologia aprobată prin ordin al ministrului sănătății.

inițiatori:

Murariu Oana - deputat USR

Cibu Deaconu Ruxandra - senator USR

Ungureanu Emanuel-Dumitru - deputat USR

Stoica Diana - deputată USR

Wiener Adrian - deputat USR

**Propunere legislativă pentru modificarea art. 180 din Legea nr. 95/2006 privind reforma
în domeniul sănătății**

Nr. crt.	Deputat/Senator	Grup Parlamentar	Semnătura
1.	Morussi George	USR	
2	VĂDUVA ADMIȚRU	USR	
3	PLUSAR ANDREI	USR	
4	Paraschivesa Ovidiu	USR	
5.	Buleance Felix	USR	
6	GHEORGHIU ANAREI	USR	
7.	TANASA ȘTEFAN	USR	
8	ARUNA CORINA	USR	
9	ȘENOROIU VLAD-IOAN	USR	
10	CRISTIAN BRIAN	USR	
11.	Radu Mihail	USR	
12	PĂUN CYNTHIA	USR	
13	ALIN ȘTOICĂ	USR	
14	DIMITRIȘ ALEXANDRU	USR	
15	ATĂPĂȘIU CORINA	USR	
16	DRĂGOIȘCU CĂTAR	USR	
17	ȘTEFAN-ILIUȘAN LAURENȚ	USR	
18	Rădeanu Bogdan	USR	
19	BOTEZ MIHAIL-CĂTĂLIN	USR	
20	ALEXANDRU HARIUS-NICOLAE	USR	
21	NĂȘUȘ CLAUDIU	USR	
22	BLAGA DANIEL	USR	

